

Kurier Łódzki

Dziennik polityczny, społeczny i literacki

Cena prenumeraty: w Łodzi z odnośnikiem do domu i na prowincji rocznie mk 72, półrocznie mk 36, kwartalnie mk 18.—, miesięcz. mk. 6.— Z zagranicą kwartalnie mk 22,50.

Sobota, 29 marca 1919 r.

Cena ogłoszeń: Na stronie 1-ej i w tekście mk. 2,50 f. za wiersz pięć jedno-lamowy. Nekrologja i Reklamy 1 mk. 50 Ogłoszenia zwyczajne 75 f. za wiersz pięć. Drobne po 1 fen za wyraz

Teatr Polski.
Cegielniana 63.
od dyrekcji: Fr. Rychtowskiego

Sobota 29 b.m. o godz. 7.30 wiecz.
Wieczór Karoliny Texel
„DEMON ZIEMI“

Niedziela 30 b. m. o g. 3 po poł.

Mąż z loterii

Niedziela 30 b. m. o g. 7.30 w.

ORLE

Rokowania z ukraińcami.— Zbrodnie Grenzschutzu.—Siły anty bolszewickie w Rosji.— Powstanie w osji.

Z Sejmu.

Warszawa, 29.3.

Na pierwszym punkcie porządku obrad dzisiejszego posiedzenia znajduje się drugie czytanie ustawy o upoważnieniu ministra skarbu do zaciągnięcia

pożyczki zagranicznej

w wysokości 5 miliardów franków.

Sprawozdawca komisji p. Radziński zewski zaznacza, że o ile wie, pożyczka zawarta będzie w formie krótkoterminowych zobowiązań skarbowych wekslowych 6-miesięcznych, z prawem prolongaty w ciągu lat 3, ale z prawem wcześniejszej co pół roku spłaty. Zda się, że w ciągu lat 3 zaciągnięta będzie inna, na dogodniejszych już warunkach pożyczka, albo też na innych warunkach nastąpi konsolidacja dzisiejszego długu. Ta przyszłość niedaleka w znacznej mierze od naszej rządności zawisa.

Dyskusja

Posel dr. Diament (PPS), podkreśla, że pożyczka, jest bardzo duża, że wydatki, które rząd czyni na koszt zarządu państwowego są bardzo wysokie a mówca nie widzi tej koniecznej oszczędności i gospodarczości. Następnie podnosi mówca, że Sejm dotychczas pozbawiony jest prawa udzielenia rządowi pozwolenia na używanie funduszu na cele, które uważa za potrzebne co stoi w najskrajszej sprzeczności z suwerennością Sejmu. Mówca oświadcza, że na ławach poselskich powinien dawno już istnieć preliminarz budżetowy, z którego posłowie mogliby dowiedzieć się jakie są wydatki dotychczasowe i jakie będą w najbliższym półroczu lub w okresie budżetowym. (Na prawicy: Słusznie, słusznie). Sejm suwerenny, który niema drugiej Izby i nie uznaje nikogo w państwie za wyższego, nie może istnieć bez prawa uchwalenia budżetu. Dlatego, kiedy uchwalamy pożyczkę 5 miliardów franków, zachodzi potrzeba przypomnienia rządowi, że żądamy budżetu i nie zgodzimy się na taką gospodarkę, aby kilku mężów, choćby najczciwocześniejszych i najgodniejszych mogło rozporządzać funduszami skarbu według ich osobistego widzenia.

Wiceminister skarbu Byrka: Izba powinna uwzględnić trudne położenie obecnego rządu. Preliminarz państwowy jest gotów już w głównych zarysach i zostanie przedstawiony w najbliższych tygodniach. Sprawa kredytu 5 miliardowego nie jest zresztą wcale związana z budżetem, bo ministerstwo skarbu w motywach wyraźnie zaznacza, że deficyt

administracji wewnętrznej pokryty ma być z pożyczki wewnętrznej. Poza zwykłymi potrzebami administracji, są jednak inne potrzeby państwowe, na których pokrycie ma być przeznaczona pożyczka zagraniczna. Idzie tu przede wszystkim o wyposażenie wojska.

P. Stapiński uważa pełnomocnictwo dla rządu w sprawie pożyczki za

wotum ufności,

dla niego, a zdaniem mówcy, obecny rząd wcale na to pełnomocnictwo nie zasługuje, bo w jego polityce tkwi dla państwa polskiego wielkie niebezpieczeństwo. I tak, jest rzeczą już niesłychaną, aby w wielkim państwie, po tylu miesiącach, mimo zapewnienia ministra skarbu, nie wniesiono dotąd preliminarza budżetowego. Są jeszcze inne powody, że Oczywiście nasa pod ministrami tego rodzaju może utonąć dopływając już do portu I tak rząd obecny dopuszcza do tego, żeby

rządy dzielnicowe

nie tylko istniały, lecz nawet się utrwały. Największą troską przejmując jednak mówcę to, że rząd obecny wcale nie przystąpił do sprawy

reformy rolnej.

Mówca wskazuje na to, że za drzwiami Sejmu czekają od 3 dni delegacje, ażeby dostać zboże na zasiew, ale wszędzie odprawiano ich z niczem

Ministerstwo aprowizacji

rządzi tak, że nie tylko głód panuje, ale zachodzi niebezpieczeństwo, że nawet pół nie będzie można zasiać.

Gdy mówca zaczął mówić o rządach żandarmów i wojska, marszałek przerwał mu i odezwały się także przerywania na sali.

Mówca woła: Możecie sobie krzyknąć, ale nie zakrzyczycie opinii kraju, która to mówi, co ja mówię.

Mówca oświadcza, że on i jego stronnictwo nie będą głosowali za przedłożeniem. (!!!)

P. Diament: Musimy dać pełnomocnictwo temu rządowi, a nie innemu, bo pożyczka musi być załatwiona rychło i nie możemy czekać, aż przyjdzie jakiś rząd odpowiedzialny, rzeczywicie parlamentarny.

W głosowaniu całą ustawę o zaciągnięciu zagranicą pożyczki 5-miljardowej—przyjęto jednomyślnie prawie.

Ochrona pracy rolnej.

Na drugim punkcie porządku dziennego znajduje się drugie czytanie ustawy komisji pracy w sprawie zatargów między pracodawcami a pracownikami rolnymi.

Sprawozdawca komisji ks. Ka-

Niedziela 30 b. m. o g. 3 po poł.

Mąż z loterii

ROZPORZĄDZENIE.

Ze względu na to, że dostawy kontyngensu mąki, względnie zboża, przeznaczonego dla powiatu Łódzkiego są niestale i często nie pokrywają zapotrzebowania kartkowego, rozporządzenie Komisarza Rządowego na Obwód Łódzki z dnia 5 grudnia 1918 roku, dotyczące sprzedaży pieczywa białego, do czasu wydania odpowiedniego zarządzenia przez Ministerstwo Aprowizacji, na terenie powiatu Łódzkiego uchylam.

Komisarz Ludowy (—) **A. REMISZEWSKI.**

m. Łódź, dnia 12 marca 1919 roku.

czyński przedstawia szereg poprawek, uczynionych w projekcie ustawy przez komisję, oraz ostrzega, że z ustawą tą nie można zwlekać ani minuty. Coraz nowe napływają skargi na wydalania pracowników, a przedłużenie tego stanu może nas doprowadzić do zupełnej anarchji.

Dyskusja.

P. ks. Nowakowski (Zw. Lud. Nar.) oświadcza, że jego stronnictwo wita tę ustawę w przeświadczeniu, że jest ona ochroną godności ludzkiej, a zatem przyczyni się do uspokojenia i że jest jednym z etapów w budowie nowożytnej Polski.

P. Dąbski (Piast) stwierdza, że obecnie nabiera świadomości i siły warstwa, której dotychczas nie znałimy. A nadanie tej warstwie tego, co się jej należy nie da się załatwić ani obelgą, ani zandarmem. Odbywa się rewolucja, podobna do tej, która poprzedzała wyzwolenie ludu. Dziś niema możliwości rządzenia bez chłopów.

Stosunki pańszczyzniane zostały zniweczone, ale warstwa służby dworskiej nie doczekała się jeszcze tej emancypacji. Mówca twierdzi, że u obywateli panuje jeszcze duch pańszczyzniany, co się zmienić musi. Jesteśmy narodem rolniczym i na dziesiątki lat jeszcze takim pozostaniemy. Stosunki rolne są dla nas wielkiej wagi i one odbijają się na całokształcie naszego życia. Reforma rolna przyjąć musi. Likwidacja wielkiej własności nadejdzie koniecznie. Trzeba, ażeby likwidacja wielkiej własności i uprawnienie najszerszych warstw odbyło się drogą prawa, nie zaś rewolucji, a tymczasem dziesiątki tysięcy ludzi mają wymówione miejsce i od 1 kwietnia mają być wyrzuceni na bruk razem z rodzinami.

Cała ta taktyka gromadzi pilny materiał po wsiach. Trzeba, żeby minister spraw wewnętrznych natychmiast zatelegrafował do komisarzy rządowych, aby zabronili wyrzucania służby folwarcznej. (Brawa). Stać jeszcze tych, co porobili majątki, ażeby dać robotnikom utrzymanie jeszcze na kilka miesięcy.

P. Malinowski (PPS) omawia strajk rolny w lubelskiem. Mówca uważa

wyznaczenie minimalnej płacy za niebezpieczne,

ponieważ stosunki w rolnych okolicach są różne, a obszarnicy wszędzie powoływali się na te normy, które z natury rzeczy muszą być niższe.

P. Tomczak N. Z. R. z Łodzi) obstaruje przy żądaniu, aby 16-letni robotnicy mieli prawo wyborcze czynne do komisji rozjemczej. Mówca odczytuje protokół sądu pokoju z dnia 12 marca, w sprawie wyrugowania pewnego fornala za to, że porzucił pracę, chociaż tłumaczył się, że nie mógł pełnić służby, bo był strajk. Oto jesteśmy u źródeł tego bolszewizmu. Podciąga się walkę o lepszą płacę pod pojęcie zerwania umowy. Znana to metoda postępowania z robotnikiem. Mówca domaga się podciągnięcia pod kodeks karny tych wszystkich, którzy wprowadzają tą drogą zamęt do spokojnej pracy.

Przemawiali jeszcze: p. Ziemiecki (PPS) i p. Woźnicki (PSL), który wskazywał, że rezolucja jest dość jasna, by rząd jej intencję zrozumiał i odpowiednią formę dla potrzebnych zarządzeń wybrał. Po pierwszym kwietnia sprawa ta wogóle byłaby nieaktualna, a nie uchwalenie tej rezolucji mogłoby lud uważać za prowokację.

Izba przyjęła całą ustawę w drugim i trzecim czytaniu en bloc.

Marszałek zamknął posiedzenie o g. 8, naznaczając następne na sobotę (t. j. dziś) na 10 rano.

Przed nowymi operacjami.

Paryski „Matin“ zamieszcza artykuł generała Malletterre, odzwierciedlający, zdaniem redakcji, opinie kół wojskowych. Generał stwierdza, że istnieją obecnie dwie podstawy operacyjne: prawy brzeg Renu i Konstantynopol. Sojusznicy nie powinni stracić wyniku gigantycznych zwycięstw swoich. Autor stwierdza, że Niemcy pozostały uzbrojone na froncie wschodnim wobec Polski i że bolszewicy węgierscy przedłużają tak, jak niegdyś front niemiecki wzdłuż granicy galicyjskiej i Siedmiogrodu. Zdaniem generała, najkrótszą drogą do niesienia pomocy Polsce, jest droga przez Niemcy. Wielka operacja

OGŁOSZENIE.

Podaje się do powszechnej wiadomości, że w myśl porozumienia się z wszystkimi kooperatywami robotniczymi, posiadacze karty na chleb 99-go okresu otrzymywać będą:

2 i pół funta pieczywa pszennego z mąki amerykańskiej na zasadzie odcinka mącznego jednofuntowego;

2 funty mąki pszennej amerykańskiej, na zasadzie odcinka mącznego 3-funtowego;

4 funty chleba żytniego na zasadzie dwóch odcinków 2-funtowych chlebowych.

1 1 funt cukru, na zasadzie odcinka cukrowego.

Odcinek pół funtowy chlebowy unieważnia się.

Pogłoski, jakoby miasto nie posiadało dostatecznych zapasów mąki pszennej amerykańskiej, są zmyślone. Zrealizowanie odcinków na mąkę pszeną amerykańską, oraz pieczywo pszenne jest zapewnione.

Łódzki Komitet Rozdziału Chleba i Mąki.

Łódź, dnia 28 marca 1919 r.

FAGOSOL jest uznanym radykalnym środkiem przeciw chorobom płucnym

FAGOSOL, zalecany przez powagi lekarskie, leczy szybko gruźlicę, bronchit, kaszel, astmę, koklusz. Dostać we wszystkich aptekach i sklepach aptecznych.

Poszukuje ślifierzy

specjalistów

do nowo otworzonej fabryki luster i ślifierni szkła

Sz. Międzybowski

Piotrkowska 31. Łódź, Piotrkowska 31.

Piotrkowska 132, I piętro, front

Pracownia Gorsetów

Anny Laferskiej

Piotrkowska 132, I piętro, front

OGŁOSZENIE.

Niniejszym podaje się do wiadomości właścicieli domów m. Łodzi, że obowiązani są do dnia 5 kwietnia r. b. podać w Wydziale Gospodarczym Magistratu m. Łodzi (Dzielnia 2, II p.) dokładny spis mieszkańców zamieszkałych powyżej 4 pokoiów, z wyszczególnieniem liczby pokoiów, ilość członków rodziny i ewentualnie sublokatorów.

Winni niezastosowania się powyższego będą karani grzywną pieniężną do 1000 marek.

MAGISTRAT.

MARCHWI NASIONA obtarte

ondyńskiej, nantyjskiej i innej chodowli krajowej po mk. 10 za funt, a pochodzenia holenderskiego po mk. 40. sprzedają Składy **L. Jasińskiego** w Łodzi, ul. Św. Anny Nr. 10 i w Łęczycy. — Cenniki bezpłatnie.

Sala zajęć dla Kobiet

Apolonii Kopydłowskiej
Łódź, Piotrkowska 154.

Nauka kroju, szycia, fasonowania i modelowania oraz robót ręcznych za opłatą marek 10 miesięcznie. Uczelnia otrzymują świadectwa. Dla pracujących kursy wieczorne. Sprzedaż fasonów pańseryjnych.

Pracownia kapeluszy damskich

Janiny GORZENSKIEJ
Benedykta 18, m. 5, front 1 p.

poleca gotowe kapelusze wiosenne, oraz przyjmuje do roboty kapelusze damskie i dziecinne, po bardzo niskich cenach.

Uwaga: Przyjmuje wszelkie przeróbki

Kupon

za okazaniem którego nabyć można w administracji „Kurjera Łódzkiego“ 1 bilet do Teatru Polskiego, po cenie znacznie niższej, na dzień 2 kwietnia

DZIECI KTÓRE ZAPISAŁY SIĘ NA I-szy KOMPLET Chóru dzieciennego

chcą stawić się dla ogólnej kontroli, próby głosu, rozdzielenia na grupy i t.p. — w poniedziałek 24 marca r. b. godz. 4 po poł., na ul. Zachodnią 37 I p. na prawo. Dalejsze zapisy codziennie od 11 — 2 i od 5 — 7 wiecz. Opłata miesięczna od 2 — 5 marek. Zapisy na komplet I-szy tylko do niedzieli włącznie.

Towarzystwo Akcyjne Polskich Zakładów Elektrotechnicznych „SIEMENS“

Łódź, Piotrkowska 96.

Posiada wzorowo urządzony warsztat elektromechaniczny i przyjmuje wszelkiego rodzaju roboty, wchodzące w zakres elektromechaniki, jak również reperacje i przewijanie motorów i dynamomaszyn, o napięciu do 6000 woltów. Warsztat przyjmuje również do zasilania prądem (ładowania) akumulatory przenośne.

OGŁOSZENIA DROBNE.

A. M. Meble sprzedaje, szafy, łóżka, otomany, kredensy. Przedziałki Piotrkowska 108

A. L. Łóżko, materace, kredensy, szafy, biurko, bibliotekę, komódę, szafy, sprzedam. Karola Nr. 8, m. 14 lewa strona i niżej 7

B. Bochyński Janjan, zgubił legitymację Kolejarstwa wydaną ze Stał—Łódź—Kaliszą

C. Chłomanińska studjowała w Paryżu, ogaduje procesy, kradzieże, szkodność, choroby i miłość. Juljusza 13 49 Prawa oficyna II

D. Dobra okazja! Sklep spożywczy, punkt porządkujący od lat 17 w jedynych rękach do sprzedania zaraz. Wiadomość: ul. Piotrkowska 50, restauracja

D. Do sprzedania rzeźniczek urządzenie w dobrym stanie, wiadomość ulica Marceleska Nr. 18 m. 16

F. M. Fajeraułowicz, zakład krawiecki. Piotrkowska 1828

F. Fortepian krótki, czarny, prawie nowy piękny ton, zaraz do sprzedania, Zakatna 21 m. 14.

F. Frankiel Mojse zgubił paszport niemiecki za Nr. 11211819.

J. Janielek Jozef Pr. stycki, zgubił legitymację chlebową wydaną z ul. Zawadzkiej (Batuty).

J. Jakób. Moszek i Hł. Milgram, zgubili paszporty niemieckie, wydane w Brzeżninach, oraz paszport fałszywy na imiona: Haje, Sura, Golda Milgram, i świadectwo wymeldunku

J. Jedyny w Łodzi zakład reparacyjny garderoby nazywanej: prądkarabla, nieuje odświeża, czyści, plecze chemizale i farbuję garderobę męską. Roboty wykonywa starna i szybko i tanio. Poleca Sortowia Chrześcijańska Piotrkowska 174.

K. Kamela Jozef zgubił legitymację chlebową za Nr. 1411

L. Lewińska Kazimiera zgubiła paszport niemiecki, wydany w Łodzi.

M. Mam do sprzedania: szafę, łóżko i otomanę z powodu wyjazdu ul. Gubernatorska Nr. 11, m. 3, zastad można od 12 — 7 po południu.

O. Olga Kreutzburg, zgubiła paszport niemiecki, wydany w Łodzi, oraz familijny na imiona Otto, Georg i Betty Kreutzberg.

P. Przybłąkał się pies ciemno morganowaty mopa. Odebrać można ul. Ogrodowa 16 28. sied 5. m. 4.

P. Potrzebna jest ekspozycja do Mieczarni, zgłaszac się ze świadectwami. Zachodnia 36

P. Pielacz w szary u Łódzkoj, sprzedam tańzo. Wiadomość: Wągora 7. Muzyczny

Jeżeli chcesz, aby o firmie twojej wiedziało

kilkanaście tysięcy osób

i dochód twój powiększył się, daj natychmiast na to miejsce ogłoszenie do „Kurjera“.

Swierzbę

i parcz

u koni i bydła leczy mydlana maść **Ekwoł - „Hebdy“**

Ządać wszędzie — przedstawiciel Tow. Akc. Fr. Karpiński w Warszawie.

P. Pianina, fortepiany. Kupno i sprzedaż, można na raty. Skład Chudkowskiego. Sienkiewicza 26

S. Sprzedam bufet i szafę splewową dużego rozmiaru. Piłsudskiego 10 m. 10. 4-13-14.

S. Sprzedam siupkową maszynę do szycia. Wiadomość: Konstantynowska 86, Małewski.

S. Zszyję elegancko kostiumy, palta i suknie podług świeżych mod. II. Po bardzo niskich cenach. Z szycielkami, Rudzki Piotrkowska 17.

S. Sara Dąb, zgubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi.

S. Swarcberg Mosiek, zgubił legitymację na zapomoc, wydana z Komit. dla Bezrobotnych

Z. Zgubiono paszport niemiecki na imie Abrama Weisblicha i 6 wksów na sumę 150 rubli plus 15, 10, 14, wystawione na p. A. Weisblicha, i 2-gi na sumę 207 rub. plus 3, 7, 15 z podpisem M. i L. Hersberg. Proszę o takowe zwrócić za wynagrodzeniem i odzyskać takowe za nieważne

Z. Zgubiono świadectwo kursów pieczętniczych na imie Maryli Klonowiczówny

Z. Zelman Nuta Kierso, zgubił paszport niemiecki, wydany na Litwie za Nr. 22757